

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **D. V.**, bytem ..., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2013, sp. zn. ..., č. j. ...

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že rozhodnutím Úřadu práce ČR ze dne 7. 12. 2012, č. j. ... jí byl odejmut příspěvek na péči. Do rozhodnutí žalobkyně podala odvolání a rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 3. 7. 2013, č. j. ... jí byl přiznán příspěvek na péči v I. stupni závislosti.

Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí však žalobkyně považuje za nesprávné, a to z těchto důvodů:

Žalovaný nedostatečně zhodnotil vznesené důvody pro přiznání vyššího stupně závislosti a nepřihlédl k těmto zásadním skutečnostem:

V posudkovém hodnocení se posudková komise zabývá při hodnocení jednotlivých základních životních potřeb (ZŽP) pouze jedním ze dvou zdravotních postižení žalobkyně. PK nebrala v úvahu, že kombinace dvou postižení (těžké postižení zraku a lehčí postižení

dolních končetin) má za následek exponenciální nárůst závislosti na druhé osobě a nejen konstatování, že se přihlíží k druhému postižení.

Tím šel žalovaný proti záměru zákonodárce, který v § 1 odst. 4 vyhl. č. 505/2006 Sb., stanovuje, že ZŽP musí vykonávat v přijatelném standardu, čehož při kombinaci dvou postižení nelze optimálně docílit.

V posudkovém hodnocení se žalovaný odkazuje na postižení zraku žalobkyně, která komunikuje prostřednictvím Braillova písma. Posudkové hodnocení ale již nezohledňuje skutečnost, že toto písmo není běžný komunikační prostředek v přirozeném sociálním prostředí, na poště, u lékaře, při jednání s úřady a pod, jak uvádí vyhl. č. 505/2006 Sb., § 1 odst. 2.

V hodnocení posudkového závěru u ZŽP stravování se např. uvádí: „*servírovat stravu – přemísťovat s pomocí např. vozíku, využívat různých pomůcek pro zrakově postižené*“. Uvedené hodnocení nelze považovat za relevantní posudek, jelikož přemísťování stravy pomocí vozíku a zároveň se slepeckou holí lze těžko považovat za přijatelný standard, a to i v případě, že se žalobkyně jinak doma pohybuje bez slepecké hole.

Kombinace dvou postižení nebyla taktéž zohledněna u ZŽP mobilita, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, kdy ani v jednom případě posudek nebere na zřetel kumulaci problémů při zvládnutí ZŽP.

Žalobkyně trvá na skutečnosti, že posudkové hodnocení pro nárok na příspěvek na péči byl vypracován v rozporu se zákonným ustanovením tím, že PK nezohlednila doložené zprávy a kombinaci dvou zdravotních postižení. Tímto jednáním žalovaného byla porušena práva žalobkyně na poskytnutí pomoci a podpory fyzické osoby v nepříznivé sociální situaci.

Z uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí žalovaného o přiznání I. stupně závislosti došlo k odejmutí oprávněného nároku na pomoc a podporu, kterou stát garantuje při splnění podmínek zákonem o sociálních službách č. 108/2006 Sb.

Navrhovala proto, aby soud rozhodl tak, že zruší rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí č. j. ... a vrátí zpět žalovanému k vypracování nového posudku a zohlednění kombinovaného postižení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně (dále jen „úřad práce“) bylo rozhodnuto z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči zahájené dne 27. 10. 2011 tak, že byl žalobkyni odejmut ode dne 1. 9. 2012 příspěvek na péči s odůvodněním, že opětovným posouzením nároku na příspěvek bylo zjištěno, že podle ust. § 8 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“)

nejde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Podle výsledku posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 24. 4. 2012 posudkovým lékařem MSSZ Brno bylo stanoveno, že žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebovala do 31. 12. 2011 pomoc při 11 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, a od 1. 1. 2012 potřebuje pomoc při dvou základních životních potřebách, z těchto důvodů podle ust. § 8 zákona o sociálních službách je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost. Tyto posudkové závěry byly úřadu práce doručeny dne 30. 4. 2012 a byly podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. Proti rozhodnutí v zákonné lhůtě žalobkyně podala odvolání, v němž uvedla, že s tímto rozhodnutím nesouhlasí a žádá jeho přezkoumání. Úřad práce společně se spisovou dokumentací vedenou v předmětné věci postoupil věc žalované.

Žalovaná usnesením ze dne 22. 11. 2012 řízení přerušila do dne doručení nového posouzení stupně závislosti, které pro účely odvolacího řízení posuzuje PK Ministerstva, detašované pracoviště v Brně. Aby mohla žalovaná přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání, dne 23. 11. 2012 si vyžádala u PK MPSV aktuální posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely odvolacího správního řízení.

Zdravotní stav žalobkyně byl znovu přezkoumán a zhodnocen na jednání PK MPSV dne 26. 2. 2013. Předmětem jednání bylo posouzení stupně závislosti osoby. Dne 28. 1. 2013 PK MPSV zaslala žalobkyni informaci o posouzení v nepřítomnosti a o dalším postupu.

Podklady, z nichž PK MPSV vycházela při vypracování posudku byly:

Spisová dokumentace Ministerstva, spisová dokumentace Úřadu práce včetně napadeného rozhodnutí, odvolání a sociálního šetření, spisová dokumentace MSSZ včetně záznamu lékařských nálezů, zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. R., a to lékařský nálezn praktické lékařky z 27. 3. 2012, neurologický nálezn MUDr. H. ze dne 28. 9. 2012, propouštěcí zpráva kliniky dětské neurologie FN Brno (hospitalizace od 28. 9. do 3. 10. 2012 MUDr. M. a dále lékařské nálezy z řízení pro stanovení invalidity, a to ortopedické vyšetření MUDr. P. z 11. 3. 2011, oční vyšetření MUDr. H. ze dne 20. 1. 2011 a 26. 5. 2010, neurologické vyšetření MUDr. M. z 18. 1. 2010 a ortopedické vyšetření MUDr. C. ze dne 19. 1. 2010.

Hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzované je těžké zrakové postižení na úrovni praktické slepoty. Studuje střední školu pro zrakově postižení, čte v Braillově písmu nebo s pomocí speciálně ozvučeného programu v notebooku. Na své postižení je adaptována, většinu činností zvládá. Dále sledována v neurologické a ortopedické ambulanci pro dětskou mozkovou obrnu se spastickou diparézou dolních končetin, kde je zvýšený tonus, nohy vytáčí dovnitř. Na páteři bederní hyperlordóza. Pohybuje se samostatně bez pomůcek, v neznámém prostředí s doprovodem druhé osoby a za pomoci slepecké hole. Těžké poruchy funkce nosného a pohybového aparátu ve smyslu těžkých paretických postižení, těžkého omezení funkce kloubu nebo páteře, nejsou prokázány. U posuzované není zjištěna duševní porucha, která by omezovala orientaci a komunikaci, intelekt je normální,

paměť je přiměřená, chování bez poruchy. U posuzované je uznána orientace z důvodu poruchy zraku.

Do 31. 12. 2011 posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebovala každodenní pomoc při dvou úkonech péče o vlastní osobu a 11-ti úkonech soběstačnosti, a to:

- přemísťování předmětů denní potřeby, orientace v přirozeném prostředí, orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, obsluha běžných domácích spotřebičů, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

Z tohoto důvodu se podle ust. § 8 zákona o sociálních službách, ve znění platném do 31. 12. 2011, považovala za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I. – lehká závislost.

Na rozdíl od MSSZ neuznala PK MPSV tyto úkony: příprava stravy (je adaptována v domácím prostředí a je schopna si z nakoupených potravin vybrat, rozbalit), neuznán úkon komunikace, (komunikuje v Braillově písmu a s použitím ozvučeného notebooku – dokáže využívat kompenzační pomůcky), uspořádání času (časově orientovaná).

Od 1. 1. 2012 byl zdravotní stav hodnocen v souladu se zákonem č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon o sociálních službách, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to tak, že od 1. 1. 2012 posuzovaná z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat nebo zvládat s pomocí tři základní životní potřeby:

- **orientace,**
- **osobní aktivity,**
- **péče o domácnost**

Z tohoto důvodu se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách, ve znění platném od 1. 1. 2012, považuje za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I. – lehká závislost.

Posudkový závěr je takový, že **od data 1. 11. 2011 do 31. 12. 2011 šlo o osobu, která se podle ust. § 8 písm. a) zákona o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci**

jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebovala každodenní pomoc nebo dohled při více než 12 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

Od 1. 1. 2012 jde o osobu starší 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Posudek je trvale platný.

Po obdržení posouzení stupně závislosti byla žalobkyni dána možnost uplatnit právo ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Dne 21. 3. bylo doručeno žalobkyni vyjádření se k podkladům rozhodnutí, ve kterém namítá neuznání základních životních potřeb – mobilita, komunikace, stravování. Požádala o nové projednání a o osobní přítomnost na tomto jednání.

Námítky ve vyjádření ze dne 21. 3. byly shledány důvodnými k vyžádání doplňujícího posouzení PK MPSV. Žalovaný si vzhledem k těmto námitkám vyžádal dne 22. 3. 2013 u PK MPSV doplňující posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely odvolacího řízení. Zároveň usnesením z 22. 3. 2013 řízení přerušil do dne doručení nového posouzení stupně závislosti.

PK MPSV na svém jednání dne 14. 5. 2013 zhodnotila podklady, které měla k dispozici na jednání dne 26. 2. 2013, dále spisovou dokumentaci PK MPSV, vyjádření žalobkyně z 21. 3. 2013 a objektivní oční vyšetření při jednání PK MPSV.

Posuzovaná byla tedy účastna jednání PK MPSV v přítomnosti odborného očního lékaře. Hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je oboustranná slepota posuzované, na pravém oku absolutní slepota, na levém oku praktická slepota, zachovaný světlocit.

Posuzovaná byla tedy vyšetřena při jednání PK MPSV, kdy se dostavila v doprovodu matky se slepeckou holí, zjištěno, že v cizím prostředí neorientovaná. Trpí DMO se spastickou diparézou dolních končetin. Na dolních končetinách je zvýšený tonus, v Myngazzinim je oboustranně bez sklesu, plantární i dorzální flekce palců je bez oslabení. Stoj je samostatný, hyperlordóza, schopna samostatné kolébavé chůze se slepeckou holí, při chůzi vtáčí nohy dovnitř, dolní končetiny jsou v addukci a vnitřní rotaci. Levou nohou našlapuje přes špičku a teprve potom na celé chodidlo vpravo na celou plochu chodidla. Kolena jsou ve stoji i při chůzi v lehké semiflexi. Chůze je pro posuzovanou namáhavá. Kyčelní a kolenní klouby jsou bez většího omezení hybnosti, flexe v kyčlích 90 st. oboustranně, v kolenou 115 st. oboustranně, bolestivost neudává, není plná extenze v kyčlích. V kolenou je základní postavení v lehké semiflexi asi 25 st., do plné extenze schází 10 st. oboustranně. Hlezenní klouby bez většího omezení hybnosti, noha vpravo je v úhlu asi 25 – 30 st., po slovním upozornění koriguje, vlevo v úhlu asi 45 st., korekce po upozornění neúplná. Páteř poklepově nebolestivá, Thomayer 20 cm. Horní končetiny bez omezení

hybnosti. Plně orientovaná, na své postižení dobře adaptovaná. Komunikativní bez poruchy řeči, studuje, je bez poruchy intelektu, slyší dobře. V komunikaci omezena slepotou, umí Braillovo písmo, ovládá počítač s hlasovým výstupem, na podpis při jednání používá razítko. Je sledována na neurologii od 10/2012 pro nově vzniklou epilepsii, započato s léčbou, užívá Lamictal, zatím upravováno dávkování, jiné léky neužívá, nová neurologická zpráva není k dispozici, epi paroxysmus byl celkově dosud 2x. Z posudkového hlediska nemá dopad na zvládání základních životních potřeb, léky lze předchystat do dávkovače, má přiměřené duševní schopnosti dodržovat stanovený protizáchvatový režim.

PK MPSV sdělila, že od posudkového zhodnocení ze dne 26. 2. 2013 nedošlo ve zdravotním stavu posuzované k zásadní změně, která by měla vliv na již přijatý posudkový závěr.

K námitkám posuzované PK MPSV sdělila následující:

Chůze po městě, kde není rovný terén, je pro ni obtížná, potřebuje doprovod, je nejistá, chůze je vratká, nevidí nerovnosti.

Mobilita: Posuzovaná se v přirozeném prostředí pohybuje samostatně s pomocí slepecké hole, doma případně bez hole s přidržováním nábytku. Chůze je při paretickém postižení dolních končetin namáhavá, kolébavá, s addukcí a vnitřní rotací dolních končetin.

Z pohybového hlediska však zvládá chůzi samostatně, není těžká paréza dolních končetin, není těžké omezení funkce kloubů nebo páteře. Není postižení hybnosti horních končetin. Stav mobility se z posudkového hlediska dle posudkových kritérií odpovídajících právní úpravě účinné od 1. 1. 2012 hodnotí s facilitátory (opěrné pomůcky, nábytek, madla, zábradlí apod.). Nepřehlednost a nejistota v terénu a méně známém prostředí je dána neschopností rozeznávat zrakem, což je zhodnoceno v neschopnosti základní životní potřeby – orientace. Je držitelkou průkazu ZTP/P.

Komunikace: Je bez poruchy intelektu, plně orientovaná, řeč bez poruchy, sluch bez omezení, na zrakové postižení adaptována, používá Braillovo písmo a pomůcky určené ke komunikaci nevidomých (počítač s hlasovým výstupem apod.). Z posudkového hlediska dle posudkových kritérií odpovídajících právní úpravě účinné od 1. 1. 2012 hodnoceno s facilitátory – schopna komunikace s využitím dostupných pomůcek. Potřebuje doprovod na úřady, k lékaři a k jiným jednáním. Při jednání u PK MPSV pomáhá maminka ukázat, kde má posuzovaná podepsat protokol – posuzovaná použije razítko se jménem. Tato dopomoc je nutná, není však hodnocena jako nezvládnutí základní životní potřeby komunikace, ale je součástí základní životní potřeby osobní aktivity (pod bodem vyřizování svých záležitostí). Dále je problém se stravováním, je nutno přenést jídlo, dávat pozor na horkou stravu apod. Posuzovaná je na své postižení adaptovaná, s využitím pomůcek v domácnosti pro nevidomé, má přiměřené duševní schopnosti zvládnout porcování a servírování stravy. Problém přenášení stravy není u posuzovaného hlediska rozhodný, stravu lze na místo konzumace převést např. na

servírovacím vozíku, stravování mimo neznámé prostředí se nehodnotí (hodnocena schopnost orientovat se v obvyklém prostředí), ve škole pomáhá asistent.

V posudkovém závěru pak uvedeno, že PK MPSV vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku, a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Po obdržení posouzení stupně závislosti byla žalobkyni dána možnost uplatnit právo ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Vyrozumění o pokračování v řízení a možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 30. 5. 2013 ve stanovené lhůtě svého práva žalobkyně nevyužila.

Podle ust. § 14 odst. 4 zákona o sociálních službách, změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku tak, že příspěvek má být snížen, provede se snížení příspěvku od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o snížení příspěvku.

Na základě výše uvedených skutečností žalovaný dospěl k závěru, že byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání a proto rozhodl na základě nového posouzení zdravotního stavu účastníka řízení ze dne 26. 2. a 13. 5. 2013, kdy byl PK MPSV zhodnocen v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení a nové posouzení závislosti osoby bylo stanoveno na základě dostatečně doložené zdravotní dokumentace a vlastního zjištění. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely stanovení posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr, že žalobkyně potřebovala do 31. 12. 2011 pomoc nebo dohled jiné fyzické osoby při 13-ti úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti a od 1. 1. 2012 potřebuje pomoc nebo dohled jiné fyzické osoby při třech základních životních potřebách, z těchto důvodů dle ust. § 8 zákona o sociálních službách je žalobkyně považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. – lehká závislost, s platností posudku trvale.

Napadeným rozhodnutím byl odejmut příspěvek na péči ode dne 1. 9. 2012. Novým posouzením zdravotního stavu bylo zjištěno, že žalobkyně splňuje zákonem stanovené podmínky pro nárok na příspěvek na péči ve výši ..Kč měsíčně. Proto se napadené rozhodnutí změnilo tak, že se příspěvek na péči snižuje z .. Kč na .. Kč měsíčně ode dne 1. 8. 2013 trvale.

Vzhledem k výše uvedenému se žalovaný domnívá, že žaloba není důvodná a navrhoval, aby byla soudem zamítnuta.

Pokud jde o přezkoumávané rozhodnutí Ministerstvem práce a sociálních věcí pod č. j. ... dne 3. 7. 2013, z připojeného rozhodnutí bylo zjištěno, že podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu se výše uvedené rozhodnutí (rozhodnutí úřadu práce – krajské pobočky v Brně ze dne 7. 9. 2012) mění tak, že se příspěvek na péči snižuje z .. Kč na .. Kč měsíčně

podle ust. § 7, 8 odst. 2 písm. a) ust. § 9, 11 odst. 2 písm. a) ust. § 13 a § 14 odst. 4 zákona o sociálních službách, ode dne 1. 8. 2013 trvale.

Z připojených správních spisů bylo zjištěno, že dne 1. 2. 2012 bylo provedeno sociální šetření pracovníci správního orgánu I. stupně, při kterém byla zjišťována schopnost samostatného života žalobkyně v přirozeném sociálním prostředí. Následně dne 24. 4. 2012 bylo na základě žádosti správního orgánu I. stupně provedeno posouzení stupně závislosti MSSZ Brno s výsledkem, že žalobkyně potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při dvou základních životních potřebách (orientace, péče o domácnost) a proto není osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Po obdržení posudkového závěru bylo žalobkyni umožněno vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí.

7. 9. 2012 Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně vydal rozhodnutí, kterým odejmul žalobkyni od 1. 9. 2012 příspěvek na péči. Proti rozhodnutí žalobkyně podala odvolání. V rámci odvolacího řízení byl na žádost žalovaného vypracován posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně dne 26. 2. 2013 (bez přítomnosti žalobkyně u jednání) a dále pak poté, co žalobkyni bylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, když žalobkyně s posudkem nesouhlasila a žádala o osobní přítomnost na jednání PK MPSV ČR, bylo řízení přerušeno a posudková komise byla požádána o vypracování doplňujícího posudku, který vypracovala dne 14. 5. 2013, když u tohoto jednání PK MPSV ČR byla již žalobkyně osobně přítomna. V obou těchto posudcích PK dospěla k závěru, že žalobkyně je osobou, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), neboť vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby při třech základních životních potřebách (orientace, osobní aktivity, péče o domácnost).

Rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 7. 2013 bylo proto rozhodnutí prvostupňového správního orgánu změněno tak, že se příspěvek na péči snižuje z .. Kč na .. Kč měsíčně od 1. 8. 2013 trvale.

Krajský soud v Brně pak ve věci nařídil jednání na 13. 8. 2014, kterého se žalobkyně zúčastnila a uvedla, že kromě základních životních potřeb, které ji byly uznány žalovaným, žalobkyně nezvládá ani další základní životní potřeby, a to následující:

- komunikaci, neboť komunikuje prostřednictvím Braillova písma, který na většině úřadů neznají, takže tam není schopna sama komunikovat,
- dále se jedná o mobilitu, a to proto, že v neznámém prostředí se sama neorientuje, proto potřebuje nějaký doprovod a je to také kvůli jejímu fyzickému postižení,
- dále se jedná o stravování, neboť když je v restauraci, potřebuje, aby jí někdo popsal, jak je jídlo uspořádáno na talíři a navíc si sama neuvaří,
- dále se jedná o oblékání a obouvání, neboť s ohledem na zrakové postižení není schopna např. barevně sladit oblečení, proto jí musí někdo s oblékáním pomoci,

- jedná se dále o osobní hygienu, když v domácím prostředí tuto zvládne sama, v cizím prostředí je to však složitější, protože není schopna se tam sama orientovat a někdo jí musí např. poradit, na kterou stranu se pouští teplá nebo studená voda,
- stejně tak je to i s výkonem fyziologické potřeby, doma fyziologickou potřebu zvládne sama, v neznámém prostředí kvůli orientaci jí musí někdo poradit, kde se např. WC nachází,
- pokud jde o péči o zdraví, tam potřebuje pomoc, když jde k lékaři, a to v tom směru, aby jí někdo doprovodil.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s.ř.s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba není důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I., ust. § 7 zákona o sociálních službách. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 cit. zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v ust. § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu I. stupně příslušný orgán OSSZ, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízeny, resp. využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury NSS (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, č. j. 3Ads 77/2009 – 60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají

správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudku z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz. např. rozsudek NSS ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6Ads 143/2009 – 60, dále rozsudek ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3Ads 48/2009 – 104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek prvoinstanční, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nálezy ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření, popř. výsledek vlastního vyšetření posudkovým lékařem (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4Ads 50/2009 – 63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že v daném případě se žalovaný v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí za účelem posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK MPSV následně postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku byly zohledněny jak výsledky sociálního šetření ze dne 1. 2. 2012, tak zdravotní dokumentace žalobkyně doložené nálezy ošetřujících lékařů (zprávy praktického lékaře, nálezy očních vyšetření, neurologického a ortopedického vyšetření).

Pokud žalobkyně v žalobě namítá, že při posouzení jejího zdravotního stavu nebyl brán zřetel na kombinaci dvou postižení (těžké postižení zraku a lehčí postižení dolních končetin), soud se s touto námitkou neztotožnil. Uvádí, že s obojím tímto postižením, a to jak těžkým postižením zraku, tak postižením dolních končetin se vypořádal jak posudek, který nechal vypracovat prvostupňový správní orgán, takto to zcela jednoznačně vyplývá z posudku PK MPSV ČR ze dne 26. 2. 2013 ale i z doplňujícího posudku ze dne 14. 5. 2013, kdy žalobkyně se také osobně tohoto jednání posudkové komise zúčastnila. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pokud došla v případě zvládání některých činností k odlišným závěrům a stanoviskům, než jsou stanoviska žalobkyně, tyto závěry vždy přesvědčivě odůvodnila.

Co se týká vlastního hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, žalobkyně namítala, že kromě základních životních potřeb (osobní aktivity, péče o domácnost, orientace) u nichž byla PK MPSV uznána závislost, nezvládá navíc základní životní potřeby - mobilita, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena. Nijak blíže však v žalobě nespecifikuje, v čem spatřuje nezvládání těchto základních životních potřeb.

U jednání Krajského soudu v Brně 13. 8. 2014 však rozvádí, v čem spatřuje ono nezvládání dalších životních potřeb. Tvzení žalobkyně uvedená u jednání soudu však

nepřinášejí žádné nové argumenty, žalobkyně pouze opakuje tytéž námitky, které byly již uplatněny v odvolacím řízení a na něž bylo v odvolacím řízení již reagováno. Soud má za to, že z posudkového závěru PK MPSV i z rozhodnutí žalovaného vyplývá, z jakých důvodů nebyla závislost žalobkyně u sporných základních životních potřeb uznána. Pokud jde o základní životní potřebu mobilita, posudková komise i žalovaný zcela dostatečně a přesvědčivým způsobem zdůvodnili, že pro nezvládání základní životní aktivity mobilita nebyl shledán podklad v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu, a to z důvodu takového postižení pohybového aparátu, jak vyplynulo z předložených lékařských nálezů. Posudková komise tedy neshledala podklad pro neschopnost samostatné mobility, včetně chůze po schodech. Obdobně soud shledal zcela dostatečnými a přesvědčivými rovněž závěry ohledně zvládání základní životní potřeby komunikace, neboť bylo zjištěno, že žalobkyně je komunikativní, je s přiměřenými duševními kompetencemi, ovládá Braillovo písmo, používá speciální komunikační program v notebooku, sluch je rovněž bez poruchy a stejně tak řeč. Stejně tak je to u základní životní potřeby stravování, když z posudkového závěru vyplývá, že žalobkyně je schopna výběru, vybalení hotové stravy, je schopna sebesycení, není přítomna porucha hybnosti horních končetin, stejně tak u oblékání a obouvání, když žalobkyně je bez poruchy hybnosti horních končetin, je bez poruchy úchopových schopností, hmat má v pořádku. Stejně tak u tělesné hygieny, neboť zde není těžká porucha hybnosti horních končetin nebo dolních končetin, nebo těžká porucha páteře. Stejně tak zdůvodnila posudková komise, proč posuzovaná zvládá fyziologickou potřebu (má dostatečné duševní a fyzické schopnosti) a stejně tak byla řádně zdůvodněno, proč nebyla uznána pomoc při péči o zdraví (má přiměřené duševní schopnosti, je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, lékařským doporučením je schopna porozumět, je schopna si nacvičit užívání léků).

Soud nepochybně, že ne všechny aktivity základních fyzických potřeb žalobkyně s ohledem na svůj zdravotní stav zvládá zcela bez obtíží, je však nutné přihlédnout k tomu, že za neschopnost zvládnout základní životní potřeby se pro účely přiznání příspěvku na péči podle ust. § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. k zákonu o sociálních službách považuje takový stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, nikoliv jakákoliv porucha funkčních schopností.

Soud uzavírá, že posudek PK MPSV ze dne 26. 2. 2013 i doplňující posudek ze dne 14. 5. 2013 naplňují požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury NSS (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4Ads 57/2009 – 53, dostupný na www.nssoud.cz), a proto soud stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní pomoc, dohled nebo péči při třech základních životních potřebách (orientace, osobní aktivity, péče o domácnost), a proto je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), kdy dle tohoto zákonného ustanovení se za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby považuje osoba starší 18-ti let v případě, že není schopna zvládat 3 základní životní potřeby.

Krajský soud na základě shora uvedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s zamítl. O nákladech řízení bylo rozhodováno ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, nárok na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci

neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřednické činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. srpna 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová